

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2022-1-033 (Devralma)
Karar Sayısı : 22-53/796-326
Karar Tarihi : 01.12.2022

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER : E. Ebru ÖZTÜRK, Uğur Bilgehan BURHAN,
Senanur ALTINTAŞ, Rengin KUŞAR

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: -Mitsubishi Corporation
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK,
Av. İsmail Baran Can YILDIRIM
Çitlenbik Sokak No:12 Yıldız Mah. Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU: HERE International B.V.nin negatif tek kontrolünün Mitsubishi Corporation tarafından devralınması işlemi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 17.10.2022 tarih ve 32117 sayı ile intikal eden ve eksiklikleri 14.11.2022 tarih ve 32932 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 25.11.2022 tarih ve 2022-1-033/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda, HERE International B.V.nin (HERE) negatif tek kontrolünün Mitsubishi Corporation (MC) tarafından devralınması işlemine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmektedir.
- (5) Bildirime konu işlemin temelini MC'nin HERE üzerinde negatif tek kontrol uygulamasına olanak veren belirli (koşullu) haklar içeren Hissedar Kredisi Sözleşmesi (HKS) oluşturmaktadır. MC ve HERE'nin diğer bazı hissedarları, HERE'ye (.....) tutarında hissedar kredisi tahsisine ilişkin olan ve MC'nin (.....) tutarında alacaklı olduğu HKS'yi 21.12.2021 tarihinde imzalamıştır. HKS uyarınca MC'nin sahip olduğu ve HERE üzerinde belirleyici etki uygulama olanağı sağlayan belirli haklar aracılığıyla MC'nin, HERE'nin negatif tek kontrolünü devralacağı ifade edilmektedir. Bildirime konu işlem sonrasında HERE'nin hissedarlık yapısında ise değişiklik olmayacağı belirtilmektedir.
- (6) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) birleşme ve devralma sayılan hallerin belirlendiği 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde "*Bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün, hisse ya da mal varlığının satın alınmasıyla, sözleşmeyle veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir ya da daha fazla kişi tarafından devralınması*" işlemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında devralma

işlemi sayılacağı belirtilmiştir.

- (7) Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un (Kılavuz) 40. paragrafında belirtildiği üzere, bir teşebbüsün başka bir teşebbüs üzerinde belirleyici etkiye tek başına sahip olduğu durumda tek kontrol vardır. Bir teşebbüsün tek kontrole sahip olduğu iki genel durum tanımlanabilir. İlki, kontrolü elde eden teşebbüsün diğer teşebbüse ilişkin stratejik ticari kararlar alma hakkına sahip olduğu durumdur. Bu hak genellikle bir şirketteki oy haklarının çoğunluğunun devralınması ile elde edilir. Negatif tek kontrol olarak bilinen ikinci durumda ise bir teşebbüste sadece bir hissedarın stratejik kararları veto edebildiği ama tek başına bu tür kararları alma hakkının olmadığı durumda tek kontrolün varlığı kabul edilir. Bu durumda sadece tek bir hissedar stratejik kararların alınmasını engelleme yetkisine sahiptir. Ortak kontrol edilen bir şirketteki durumun aksine, negatif tek kontrol durumunda aynı yetkiye sahip başka bir hissedar olmadığından teşebbüsün stratejik davranışlarının belirlenmesinde negatif tek kontrole sahip hissedarın diğer belirli hissedarlarla işbirliği yapması zorunlu değildir. Bu hissedar, teşebbüste bir kilitlenme durumu yaratabileceği için Tebliğ'in 5. maddesi anlamında belirleyici etkiye sahip olmaktadır.
- (8) Başvuruda belirtildiği üzere, bildirim konu işlem öncesinde HERE, azınlık hissedarları arasında güçlü çıkar birlikteliğinin yokluğu ve değişen ittifakların yarattığı olasılıklar sebebiyle, herhangi bir hissedar tarafından tek olarak veya hissedarlarının herhangi bir kombinasyonu tarafından ortak kontrol edilmemektedir. Başvuruya göre, özellikle yıllık bütçenin onaylanması, iş planının onaylanması veya yönetim kurulu üyelerinin atanması ve görevden alınması için aday gösterilmesi gibi HERE'nin stratejik kararlarının alınması denetim kuruluna (DK) aittir ve DK üyelerinin ilgili karar toplantısı esnasındaki sayısına bağlı olarak oy çokluğu gerektirmektedir¹. Mayıs 2020'de MC'nin, HERE'nin kontrol hakkı vermeyen (.....)lik hissesini devraldığı ve MC'nin, HERE'nin DK'ye bir üye atama hakkına sahip olduğu ifade edilmektedir. DK'de alınmakta olan stratejik kararlar, MC, NTT veya THBV'den herhangi biri tarafından bağımsız olarak engellenmemektedir. Ayrıca hissedarların veto haklarının, azınlık hissedarlarının haklarının korunmasının ötesine geçmediği ve HERE hissedarların hiçbirisi arasında oy havuzu anlaşmalarının bulunmadığı ifade edilmektedir. HERE'nin hissedarları arasında, stratejik kararlarla ilgili olarak birbirlerine karşı oy kullanmayacaklarına sebep olacak ölçüde güçlü fiili ortak çıkarların bulunmadığı belirtilmektedir. HKS'nin hükümlerinin de bu durumu önemli ölçüde değiştirecek nitelikte olmadığı değerlendirilmektedir.
- (9) Başvuruda HKS kapsamındaki krediyle bağlantılı olarak alacaklılar², HERE için 2022'den 2027'ye kadar olan dönemi kapsayan yeni bir uzun vadeli iş planını ve bir Önemli Olaylar Planı'nı onaylamıştır. Bu belgelerdeki değişikliklerin, 21.12.2022'ye kadar alacaklıların tamamı ve bu tarihten sonra da alacaklıların basit çoğunluğu tarafından onaylanması gerekmektedir. Bu doğrultuda, ilk bir yıllık dönemin sona ermesinden sonra, hiçbir alacaklı HERE'nin iş planındaki değişiklikleri veya güncellemeleri veto etme hakkına sahip olmayacaktır.
- (10) Bildirime konu işlem için gerekli izinlerin alınması ile birlikte, HKS uyarınca HERE'nin hissedarlarının şirket yönetimine ilişkin olarak imzalamış oldukları hissedarlar

¹ Başvuruda mevcut durumda, DK yedi üyeye sahiptir, yani bir kararın kabulü veya engellenmesi için dört oy (bağımsız yöneticiler, MC DK üyesi veya NTT DK üyesinden en az ikisi dahil) ve benzer şekilde engellemek için de dört oy gereklidir. Üyelerden üçü THBV tarafından, biri MC ve biri NTT tarafından aday gösterilecek olup geri kalan iki DK üyesi bağımsızdır.

² THBV, INTEL, NTT ve MC.

sözleşmesinin (HS)³ değiştirilmesi gerektiği ifade edilmektedir⁴. Bu değişiklik uyarınca, hangisi daha sonra gerçekleşecekse, (i) Fesih tarihine veya (ii) HKS kapsamında ödenmemiş tüm tutarların tamamen ödenmesine kadar olan sürede, HS'nin uzun vadeli iş planında yapılacak herhangi bir değişiklik ve/veya güncelleme⁵ MC'nin DK üyesinin onayına tabi olacaktır. MC'nin DK üyesinin buna onay vermemesi durumunda, MC'nin DK üyesi söz konusu onayı verene kadar, HERE'nin yönetiminin en son onaylanan iş planına uymak durumunda olduğu ve bunun HERE üzerinde negatif tek kontrol hakkı teşkil ettiği ifade edilmektedir. Özellikle MC'nin, stratejik kararları tek başına uygulama yetkisine sahip olmasa da HERE'deki bu tür kararları veto edebileceği belirtilmektedir. Kılavuz'un 53. paragrafı doğrultusunda kontrol hakkı sağlayan veto hakları bütçe, işletme planı, önemli yatırımlar ya da üst yönetimin atanması gibi kararları içermektedir.

- (11) Dosya kapsamında, bildirim konu işlemin temelini oluşturan HKS'nin, MC'ye HERE'nin iş planı üzerinde veto hakkı verdiği görülmektedir. Söz konusu veto hakkı Kılavuz açısından stratejik bir karar olarak değerlendirilmekte ve başvuruda da MC'nin HKS uyarınca sahip olacağı negatif tek kontrol hakkının, HERE üzerinde belirleyici etki uygulama olanağı veren sözleşmeye dayalı bir hak olduğu belirtilmektedir. Bu doğrultuda bildirim konu işlem öncesinde (.....) ve ilgili işlem sonrasında ise MC'nin, stratejik kararlara ilişkin veto hakkı kazanmak suretiyle HERE üzerinde negatif tek kontrole sahip olacağı anlaşılmaktadır. Ayrıca MC'nin söz konusu hakkına ilişkin olarak öngörülen sürenin de HERE'nin kontrolünde kalıcı değişikliğe yol açmak için yeterince uzun olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, bildirim konu işlem neticesinde HERE'nin kontrol yapısının değişeceği ve bu nedenle ilgili işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemi niteliğinde olduğu değerlendirilmektedir.
- (12) 2010/4 Sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin ikinci fıkrası "*Türkiye coğrafi pazarında faaliyet gösteren veya ar-ge faaliyeti olan ya da Türkiye'deki kullanıcılara hizmet sunan teknoloji teşebbüslerinin devralınmasına ilişkin işlemlerde; birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yer alan iki yüz elli milyon TL eşikleri aranmaz*" düzenlemesini haizdir. 2010/4 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde teknoloji teşebbüsleri, "*Dijital platformlar, yazılım ve oyun yazılımı, finansal teknolojiler, biyoteknoloji, farmakoloji, tarım kimyasalları ve sağlık teknolojileri alanlarında faaliyet gösteren teşebbüsler veya bunlara ilişkin varlıklar*" şeklinde tanımlanmıştır. Bildirim konu işlem kapsamında devre konu şirket niteliğindeki HERE'nin, yazılım tasarlayıp bunları üçüncü taraflara satmak ve bir pazar yerine sahip olmak suretiyle Türkiye'de yazılım ve dijital platform sektörlerinde faaliyet gösterdiği ve bu nedenle teknoloji teşebbüsü niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır. ciro bilgileri dikkate alındığında 2010/4 Sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, teknoloji teşebbüslerinin devralınmasına ilişkin işlemlerde devre konu teşebbüs bakımından iki yüz elli milyon TL ciro eşiği aranmayacağından ve işlem taraflarından en az birinin dünya cirosu, ilgili maddede öngörülen eşikleri aştığından bildirim konu işlemin istisna kapsamında izne tabi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

³ HERE'nin hissedarlarının şirket yönetimine ilişkin olarak 22 Aralık 2016 tarihinde imzalamış oldukları HS'nin en son 18 Aralık 2019 tarihinde güncellenmiş ve değiştirilmiş olduğu ifade edilmektedir.

⁴ Alacaklılara gerekli izinlerin bildirilmesini takiben iki ay içerisinde HERE HS'nin gerekli şekilde değiştirilmediği durumda değişikliği otomatik olarak uygulayacak bir mekanizma bulunmaktadır.

⁵ Başvuruda Uzun Dönem Teşvik ve Kısa Dönem Teşvik gibi HERE'nin yönetiminin ücret haklarının yapısı MC'nin onayına tabi olacakken, HKS'nin ve Önemli Olaylar Planı hükümleri doğrultusunda iş planında gerçekleştirilebilecek ayarlamalar, güncellemeler ve/veya değişikliklerin MC'nin onayına tabi olmayacağı belirtilmektedir.

- (13) Bahse konu devralma işleminde devralan işlem tarafı MC, çeşitli endüstrilerde işler geliştiren ve işleten, entegre bir küresel ticaret şirketi olup Tokyo Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem görmektedir. MC'nin küresel ölçekteki iş faaliyetleri; (i) Doğal Gaz, (ii) Endüstriyel Malzemeler, (iii) Petrol ve Kimyasal Çözümler, (iv) Maden Kaynakları, (v) Endüstriyel Altyapı, (vi) Otomotiv ve Mobilite, (vii) Gıda Endüstrisi, (viii) Tüketici Endüstrisi, (ix) Güç Çözümleri ve (x) Kentsel Gelişim olmak üzere 10 iş grubuna ayrılmıştır. MC, Türkiye'de ise gıda, çelik ürünleri vb. alanlarda ticari faaliyetlerde bulunmaktadır. MC'nin tamamına sahip olduğu ve Türkiye'de yerleşik iştiraki Kırmızı Elmas Enerji ve Altyapı Yatırımları Anonim Şirketi (KEYAS) haricinde, Türkiye'de kontrol ettiği herhangi bir iştiraki ve/veya bağlı kuruluşu ya da (.....) bulunmamaktadır. (.....). MC'nin Türkiye'de, Mitsubishi Corporation İstanbul Şubesi ve Mitsubishi Corporation Ankara Şubesi unvanlı iki şubesi bulunmaktadır. (.....) MC'nin Türkiye cirosu, müşterilere kendisi tarafından doğrudan yapılan satışlardan oluşmaktadır⁶.
- (14) Bildirime konu işlem kapsamında devre konu HERE ise dünya çapında çeşitli müşterilere dijital haritalama verilerine ilaveten navigasyon ve konum çözümleri sağlayan bir konum bilgisi ve teknoloji şirkettir. HERE'nin ana ürünleri hareketli seyrüsefer harita veri tabanları ile navigasyon/konum-bazlı hizmet yazılımıdır. HERE'nin sunduğu yazılımları, ana platformu ve uygulamaları bazında ilave kısıtlımlara ayırmak mümkündür. HERE'nin platformu, müşteri uygulamalarında kullanılmak üzere, coğrafi koordinatlama, arama, rota oluşturma, harita görselleştirme ve diğer ilgili görevler için yazılım geliştirme ara yüzü ve yazılım geliştirme kitlerinden oluşan konum hizmetlerini kapsamaktadır. HERE'nin uygulamaları ise, bağlantılı sürüş, otomatik sürüş, filo yönetimi ve tedarik zincirini içeren odak marketlere yönelik özelleştirilmiş çözümlerdir. HERE'nin Türkiye'de yerleşik ve tamamına sahip olduğu iştiraki HERE TÜRKİYE, dijital harita verisinin geliştirilmesi ve muhafaza edilmesi alanında faaliyet göstermektedir. HERE'nin Türkiye'deki çalışanları; veri kaynaklama uzmanlarından oluşan ve haritaların oluşturulması için veri girdilerinin sağlanmasından sorumlu olan veri ekibi için ve HERE için dijital haritalar oluşturulması ile ilgili platform kuruluşu için çalışmaktadır. HERE'nin 2021 Türkiye cirosunun büyük ölçüde, Türkiye'yi kapsayan anlaşmalarının cirosunun coğrafi dağılımıyla ilişkili olduğu ifade edilmektedir. Bildirime konu işlem sonrasında HERE'nin hissedarlık ya da yönetim yapısında değişiklik olmayacaktır.
- (15) Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde, devralan şirket konumundaki MC'nin devre konu HERE'nin faaliyet göstermekte olduğu dijital harita veri tabanları ya da navigasyon yazılımları ve uygulamalarına ilişkin pazarlarda faaliyet göstermediği anlaşılmaktadır. Bu noktada, MC'nin "Otomotiv ve Mobilite" iş grubundaki faaliyetleri ile HERE'nin dijital haritalama verileri ile navigasyon ve konum çözümlerine ilişkin faaliyetleri arasında Türkiye ve/veya küresel çapta dikey bir örtüşmenin mevcut olup olmadığı da değerlendirilmiştir. Teşebbüsten elde edilen bilgilere göre, MC'nin Otomotiv ve Mobilite iş grubu; ASEAN Otomotiv Departmanı, Kuzey Asya Otomotiv Departmanı, Avrupa, Rusya ve Amerika Otomotiv Departmanı ve Otomotiv Finans ve Perakende Departmanı'ndan oluşmaktadır (Otomotiv ve Mobilite Grubu). Otomotiv ve Mobilite Grubu, Mitsubishi Motor Corporation (MMC) ve Isuzu Motors Limited (ISUZU) tarafından üretilen yolcu ve ticari araçların dağıtımı ve satışı, finansmanı ve satış sonrası hizmetleri alanlarında faaliyet göstermektedir. MMC ve ISUZU, otomotiv araç

⁶ MC cevabi yazısında; hangi bağlı şirketlerinin Türkiye'ye doğrudan satış yaptığına dair bir bilgiyi sunabilecek pozisyonda olmadığını; bağlı şirketlerinin muhasebe sistemlerinin, bağlı şirketlerin satış yaptıkları bölgeleri ayırt etmeksizin yalnızca coğrafi konumuna göre satış verilerini raporlamakta olduğunu; dolayısıyla MC'nin, bağlı şirketleri tarafından yapılan satışların coğrafi kısıtlımını tespit edebilmesinin veya güvenilir bir tahmin sağlamanın mümkün olmadığını ifade etmektedir.

üreticisi ve satıcısıdır. MMC ve ISUZU'nun dünya genelinde satılan araçları için araç navigasyon sistemleri geliştirdiği ve bunları satın alabildiği ifade edilmektedir. Teşebbüsten elde edilen bilgilere göre MC'nin, MMC ve ISUZU araçlarında kurulu harita verilerinin ve navigasyon çözümlerinin sağlayıcıları hakkında bilgisi olmamakla birlikte kamuya açık kaynaklardan, en azından ISUZU'nun araçlarında HERE ürünleri/hizmetleri kullandığı anlaşılmaktadır. Ancak MC'nin bu araç üreticisi şirketleri kontrol etmediği, bu şirketlerin MC Grubu'nun bir parçası olarak değerlendirilemeyeceği belirtilmektedir. Buna göre MC; MMC'de % (.....), ISUZU'da ise % (.....) oranında hissedar olmakla birlikte söz konusu şirketlerin genel kurul kararlarının kabul edilmesini sağlayamamakta veya bunları veto edememektedir. MC, MMC'nin yönetim kurulu kararlarının da kabul edilmesini sağlayamamakta veya veto edememekte iken ISUZU'nun yönetim kurulunda ise hiç temsil edilmemektedir. MC ile MMC'nin ya da ISUZU'nun herhangi bir hissedarı arasında bir çıkar birliği bulunmadığı, (.....) ifade edilmektedir. Ayrıca teşebbüsün ifadelerine göre MC'nin bazı ülkelerde sınırlı montaj faaliyetleri bulunmakla birlikte Türkiye'de bir montaj faaliyeti bulunmamaktadır.

- (16) Yukarıda yer alan açıklamalar doğrultusunda; MC'nin "Otomotiv ve Mobilite" iş grubunda hissedarı olduğu MMC ve ISUZU tarafından üretilen yolcu ve ticari araçlara ilişkin olarak küresel faaliyetlerde bulunduğu ve söz konusu şirketler ile devre konu şirket HERE'nin faaliyetleri arasında araç navigasyon sistemlerinin sağlanması bakımından dikey bir örtüşmenin bulunduğu söylenebilecekse de MC'nin hissedarı olduğu söz konusu şirketler üzerinde kontrolünün bulunmaması ve dolayısıyla bu şirketlerin MC Grubu'nun bir parçası olmaması nedeniyle bu dikey örtüşmenin MC ve HERE'nin küresel faaliyetleri açısından söz konusu olmadığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda, devralan işlem tarafı olan MC ile devre konu HERE'nin küresel çapta ya da Türkiye'deki faaliyetleri arasında yatay bir örtüşme ve/veya dikey bir ilişki meydana gelmediği değerlendirilmiştir.
- (17) Yukarıda yapılan değerlendirmeler neticesinde, bildirim konu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci ve ikinci fıkrası uyarınca izne tabi olduğu, bununla birlikte anılan işlem ile 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde başta hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunun ortaya çıkmayacağı kanaatine ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (18) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

